

כשירות חברתיות - ערכים

סדנא - הבהרת ערכים

כתבה: אפרת אמיר

ערכה: אורית רמתי

מהלך הסדנא

- א. הסתכלות על המשתתפים, מה אני יודע על כל אחד מהם?
- ב. רשום על פתק מהם הדברים הכי חשובים לך בהוראה.
- ג. את/ה מורה בבית ספר. בבית הספר ישנה תכונה לקראת חגיגות יובל לעירך. במסגרת החגיגות תערכנה תחרויות מחוזיות באתלטיקה קלה (או – חידון טריוויה מחוזי).
תיאור מקרה - בתחילת השנה הודיע מנהל בית הספר הן בע"פ במפקד בוקר של התלמידים, והן בכתב בחוזר לכל הכיתות, שתלמיד שלא בהתאם לתקנון בית הספר (או לחילופין בבי"ס שבו אין תקנון התנהגות, ניתן להגיד שתלמיד שהוצא מהשיעור 3 פעמים). לא יוכל לייצג את בית הספר באירועים מחוץ לבית הספר.
דני, תלמידך, מצטיין בהישגיו ומתאים בעיניך (המקצועיות) ובעיני התלמידים, לייצג את ביה"ס בתחרויות היובל.
דני הפריע בשיעורים, הוצא מהכיתה מספר פעמים (לפחות 4) וקיבל נזיפות עקב התנהגות בלתי מתאימה.
- ד. שאלה לקבוצה: האם תשתף את דני בתחרויות או לא?
המשתתפים מתבקשים להצביע בעיניים עצומות.
הערה: בשלב זה יש להימנע מוויכוחים, הנמקות וכד'
ה. חלוקה לקבוצות (שתי קבוצות בלבד!), בהתאם להצבעה:
א) משתתף בתחרות
ב) לא משתתף בתחרות
דיון 1: דיון ורישום הנימוקים העיקריים לבחירה של חברי הקבוצה.
דיון 2: דיון ורישום הנימוקים האפשריים של הקבוצה השנייה (נגדית להצבעתכם).
ו. דיון כללי: דיון ורישום הנימוקים שהועלו בשתי הקבוצות.
אין 'נכון' או 'לא נכון'!
ז. שאלה: מה לדעתכם, הניע אותי כמנחה, לנהל את הסדנא כפי שהתנהלה?
תשובה: הצורך להדגיש את הסובלנות - הבנת דעות המנוגדות לדעתי האישית.
ח. בדוק עצמך - האם ההצבעה שלך תואמת את מה שכתבת בתחילת השיעור?
ט. דיון: מהו ערך?
הגדרות - ערך:
1) דבר חשוב לי, משמעותי. היות הדבר בעל משמעות בחייו של אדם.
2) קנה מידה להעדפה בין מניעים בעוצמות שוות במצבי קונפליקט.
לדוגמא: אמך חולה, מאושפזת בבית-חולים וזקוקה לעזרתך. יש לך בחינה חשובה היום.
האם תלך לבקרה או להיבחן?

- י. דיון: האם ישנם ערכים מוחלטים (בשונה מצורך)?
חשוב להבחין בין ערך לצורך.
צורך - אוכל, מחסה, בטחון וכד'
ערך - תוצר 'ערך' מופק על-ידי תהליך של למידה המתנהלת במשולב בשלושה מישורים:
קוגניטיבי, ריגושי והתנהגותי.

קריטריונים לאימות ערכים - איך אני מוצא איזה ערך מניע אותי?

1. בחירה בו בין אלטרנטיבות שונות
2. שיקול דעת מעמיק לפני בחירתו
3. בחירת עמדה באופן חופשי
4. התנהגות ופעולה על-פי הערך הנבחר
5. פועל על-פי ערך זה באופן עקבי
6. גאווה בעמדה שנקטה על-ידי
7. הצהרה על העמדה בפומבי

יא. משימת בית:

1. מהם שלושת הערכים החשובים לך ביותר בתהליך החינוך?
2. רשום דוגמאות מעשיות, מתחום עולמך החינוכי, שבהן באים לידי ביטוי כל אחד מהערכים שרשמת לעיל.

הערך: _____

דוגמה לפעילות / משימה: _____

3. דון בקצרה על הקשר בין הערכים שרשמת לבין הערכים שברצונך להדגיש.